

JONATHAN MERES

SVĚT PODLE NORMA

MŮŽE VYŽADOVAT BATERIE

**SVĚT PODLE
NORMA**

MŮŽE VYŽADOVAT BATERIE

SVĚT PODLE NORMA

MŮŽE VYŽADOVAT BATERIE

JONATHAN MERES

Přeložil Richard Podaný

Svět podle Norma

4

Může vyžadovat baterie

Jonathan Meres

Svět podle Norma

4

Může vyžadovat baterie

Přeložil Richard Podaný

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2016
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2013 Jonathan Meres
Illustrations © 2013 Donough O'Malley
All rights reserved.

Z anglického originálu *The World of Norm: May Require Batteries*
(published by Orchard Books, London, 2013)
přeložil © 2016 Richard Podaný
Redakce: Viktor Janiš
Jazyková korektura: Hana Musilová

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vázané vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-551-2

Všem Normům, co jich kde je.

KAPITOLA 1

Že ho čeká den blbec, to Normovi došlo, když vylezl z pelechu a šlápl na něco, co tam nemělo být.

„Aú!“ ozval se zdušený hlas. „Nech mě!“

Norm se podíval dolů a uviděl Briana. Ležel na podlaze a koberec si přitáhl až k bradě.

„Co děláš u mě v pokoji, Norme?“ zeptal se Brian.

„Co-o?“ odsekl Norm. „Jak to myslíš, co dělám **u tebe** v pokoji? Co ty děláš **u mě** v pokoji, ty zrůdičko mrňavá?“

„Jak to?“ na to Brian. Opřel se na jednom lokti a rozhlédl se. „A jo, vidíš. Nojo. Tak to jsem se asi ztratil.“

Norm si mladšího bráchu prohlédl trochu napůl zvědavě a napůl otráveně. Vlastně ne napůl, otrávenosti bylo víc.

„Ztratil? Jak to myslíš?“

Brian o tom chvíli přemýšlel. „No, nejspíš jsem v noci vstal a šel na záchod. A pak jsem nemohl trefit zpátky nebo tak.“

Norm si vzdychl. Jak se krucitrdlo někdo může ztratit v domě velkém jako krabice od bot? Jasně, je to jenom pár měsíců, co se sem přestěhovali. Ale i tak

člověk musí mít místo mozku poblbanej květák, když v něm netrefí zpátky k sobě do pokoje, říkal si Norm (a náramně snadno zapomněl, že to není tak dlouho, co sám div v noci nenačural do šatní skříně u táty).

Vlastně je docela sranda na to myslet, pomyslel si Norm, jak tak na to myslel. Ono se říká, že někdo vylezl

z postele **špatnou nohou**, ale on, i když z ní vylezl **správnou nohou**, tak šlápl rovnou na vlastního bratra!

„Co?“ zafuněl Brian, vstal a protáhl se.

„Jak to myslíš, co?“ zeptal se Norm.

„Já se ptal první,“ povídá Brian a narovnal koberec.

Norm to nějak přestával chápat. „Na co ses ptal první?“

„Co?“ řekl Brian.

„Co?“ řekl Norm.

„Já jsem se ptal první **co**,“ upřesnil Brian. „Až pak ses ty ptal, jak myslím to co.“

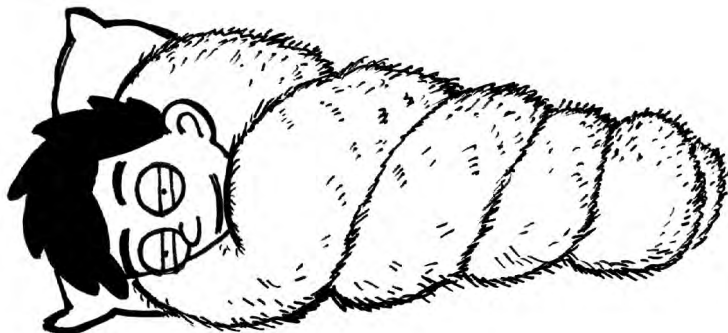
Norm sice sotva vylezl z pelechu, ale už trpce litoval, že tam nezůstal. O čem to propána Brian žvaní? A co ještě důležitějšího, proč o tom žvaní? Kdepak, na něco takového je fakt **moc brzy** ráno.

„Hele, prostě odsud vysmahni, jo, Briane?“ rozsekl to Norm, zalezl si zpátky do postele a zachumlal se pořádně tak, až mu z přikrývky couhala jenom hlava.

Brian se neubráníl zachechtání.

„Co je tady k smíchu?“ vyjel na něj Norm.

„Vypadáš jako housenka,“ posloužil mu Brian.

„Fakt, jo?“ odsekl Norm. „No, ty zas vypadáš jako... jako... jako...“

„Jako co?“ pobídl ho Brian s očekáváním.

Norma pořád nenapadalo, jako co Brian vypadá. Ale ať vypadá, jak vypadá, vypadá jako něco neskutečně otravného. „Hele, prostě jdi pryč, jo? A dej mi svátek.“

„Ale...“ začal znovu Brian.

„Ale myslím to vážně,“ skočil mu do toho Norm. „Jdi pryč, Briane. Máš na to deset vteřin.“

„Ale...“ zkusil to jeho bratr ještě jednou.

„Máš recht, splet jsem se,“ přikývl Norm. „Máš na to **tři vteřiny**.

Dvě...

Jednu...

„Vstávat, kluci!“ křikl z přízemí táta.

„Ha?“ vyrazil Norm. „Proč jsi nic neřek, Briane?“

„Snažil jsem se.“

„O co?“

„Snažil jsem se ti **přesně to** říct.“

„A jo tak,“ přikývl Norm.

„A nemáš za co,“ dodal Brian a vyrazil ke dveřím.

„Už jste vzhůru?“ zavolal táta.

„Já jo, tati!“ odpověděl křikem Brian. „Ale Norman ne!“

Norm se na bratra jedovatě podíval. Ale mohl si ten jed radši ušetřit na jindy, protože Brian už stačil vyšumět.

V pokoji se znovu rozhostilo ticho. Proužek světla pronikal dovnitř škvírkou v závěsech a dopadal na plakát

s klukem na horském kole, zachyceným uprostřed divokého skoku. Z kuchyně sem doléhaly ranní rozhlasové zvuky: muzika, znělky, nekonečné dopravní zprávy o místech, o kterých Norm jaktěživ ani neslyšel, natož aby tam někdy byl.

„Á, **tady** tě máme!“ řekl táta ze dveří.

„Chvilíčku, tati,“ zaskuhral Norm.

„Nemyslel jsem tebe, Normane,“ na to táta. „Mluvím na Dava!“

Norm se překulil a zjistil, že jeho nejmladší bráška leží na posteli vedle něj.

„Ježíšku na křížku!“ vybafl. „Copak tady už krucitrdlo nikdo nespí ve vlastním pokoji nebo co?“

„Mluv slušně,“ zívá Dave a chystal se vstát.

„Jak dlouho tady jseš?“ zeptal se Norm.

„Nemám páru.“

„Máme tu asi náměsíčníka,“ zachechtal se táta.

„Prostě se nepamatuju,“ rozvíjel to Dave.

„No to je snad jasný,“ povídá Norm. „Kdyby sis na to pamatoval, nebyla by to náměsíčnost. Abys chodil ze spaní, musíš napřed spát, ty pablbe, jinak prostě jenom chodíš bez spaní a pamatuješ si to.“

„Vypadáš jako housenka,“ ucedil Dave.

„Jen si posluž.“

„Abyste se nepřetrhli,“ povídá táta, založil ruce a pohodlně se opřel o rám dveří.

„S čím?“ nechápal Norm.

„S tím vstáváním!“ utrl se táta.

„kjo, tati,“ rozhodl se Dave, vylezl z postele a šel ven.

„Hodný kluk,“ ocenil to rodič.

Dave zpoza jeho zad vyplázl na Norma jazyk. Norm mu to s chutí oplatil, jenže tak, že se na to táta přímo koukal.

„Nech toho, Normane,“ zpražil ho otec.

„Ale Dave s tím začal!“ urazil se Norm.

„To je mi jedno! Je ti už dvanáct!“

„Skoro třináct,“ opravil ho otráveně Norm.

„No právě! Takže jsi dost starý, abys měl trochu rozumu! Tak lezeš už, anebo jak?“

Norm o tom chvilku dumal. Tak leze už, anebo jak? „Co když nelezu?“

„To je jednoduché,“ pokrčil jeho zploditel rameny. „Přijdeš pozdě do školy. A to bys rozhodně nechtěl, nemám pravdu?“

„Nemáš,“ ucedil Norm.

„To mělo znamenat co, Normane?“

„Eee, chtěl jsem říct, že ani nemůžeš mít větší pravdu, tati,“ zachraňoval to Norm. „To bych rozhodně nechtěl.“

„Výtečně,“ přikývl táta. „Takže co, musím tu dál čekat?“

„Ne, už vstávám, tati,“ slíbil Norm.

„Čestný?“

„Čestný, tati.“

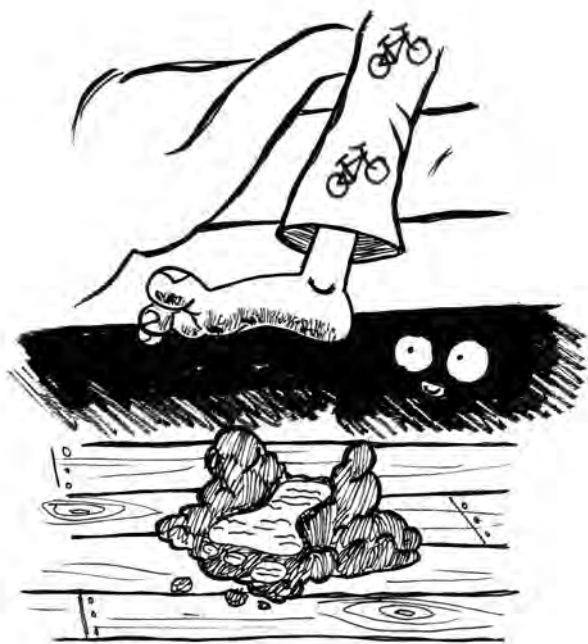
„Fajn, tak za chvilku se uvidíme dole,“ ukončil to jeho rodič a vykročil ke schodům.

Norm chvilinku zvažoval, jestli se nesvalí a nenaspí ještě pár minut. Malér byl v tom, že se už probudil jeho žaludek,

ačkoli obyčejně startoval ještě neochotněji než zbytek těla. A jak se Normovi probudí žaludek, už fakt nemá smysl ani chvilku zůstat v pelechu.

Posadil se a vylezl z postele **na opačné straně**. Je-
nomže tentokrát už opravdu a na beton vstal špatnou
nohou. Podruhé ten den totiž tou nohou šlápl na něco,
co tam nemělo být. Až na to, že **tentokrát** to z těch
dvou případů bylo horší. Rozhodně na to šlapat neměl,
aspoň ne bez ponožek nebo bez pantoflí. Ani se tam ne-
musel podívat, aby věděl, co to je. Přesto se podíval.

„Tfúúúúéééj! Krucitradlo, to je nechutný!“ rozječel se a máchal si rukou před obličejem. „Ten blbej pes!“

„Haf!“ přiznal se k činu odněkud zpod postele John.

„Ježíšku na čoklím křížku!“ rozčiloval se Norm. „Ne-
vykládej mi, že ty jsi tady spal **taky!**“

„Haf!“ potvrdil to John.

„Na co se vymluvíš ty?“ zajímal se Norm. „Ne, nic mi
neříkej! Měl jsi noční mûru, co?“

„Normane?“ zavolal zpod schodů táta.

„Už jdůů, tati!“ zavyl Norm a hopsal po jedné ke
dveřím.

KAPITOLA 2

Než se konečně dostavil do kuchyně, mohlo utéct klidně dalších pět minut.

„Kde to vázne?“ zeptal se výhružně táta a ta žilka na temeni mu začala bobtnat – jasné znamení, že už toho pomaličku začíná mít po krk. Ne že by si toho Norm kdy v životě všiml.

„Fakt to chceš vědět?“ odpověděl Norm, sedl si ke stolu a přitáhl si misku levných supermarketových čokokřupek.

„Ale ano, rád bych to věděl,“ povídá táta s plnou pusou toustu a marmelády.

„Šláp jsem do enóna,“ posloužil mu Norm.

Táta nasadil zděšený výraz. „Cože?“

„Šláp jsem do enóna a musel jsem se umejt ve vaně,“ vysvětloval Norm nenučeně.

„Nemohl bys toho nechat?“ varoval ho otec. „Jsou tu lidi, co by se rádi najedli.“

„Ale to ty jsi řek, že chceš vědět...“

„Je mi jedno, co **jsem řekl**, Normane. Rozmyslel jsem si to.“

„Ale...“

„A už žádné ale.“

Brian se zahihňal.

„Sklapni pec, ty zrůdičko mrňavá!“ vyjel na něj Norm. „Stejně za to můžeš ty!“

Brian se zamračil. „Jak to?“

„Ten pitomej pes je tvůj pes!“

„Aha, takhle, to bylo **psí enóno!**“ pochopil Brian. „Já myslel, že jsi myslel, že...“

„Pssst!“ zasyčel táta. „To stačilo!“

„A John mimochodem vůbec není pitomej,“ dodal Brian.

„No to teda je,“ povídá Norm. „Ani pořádně nerozumí anglicky.“

„To protože je Polák!“ hájil ho Brian uraženě.

„Řekl jsem, že to stačilo!“ připomněl jim otec.

„**Jo, jasně, Briane,**“ zašklebil se Dave.

„Drž klapačku, Dave,“ na to Brian.

„Drž klapačku, Briane,“ na to Norm.

„Jo, jasně, Briane,“ zašklebil se Dave.

„Varuju vás!“ ozval se znovu táta. „Vás **všechny**. Prostě v klidu dojezte snídani, jinak přijdete pozdě do školy.“

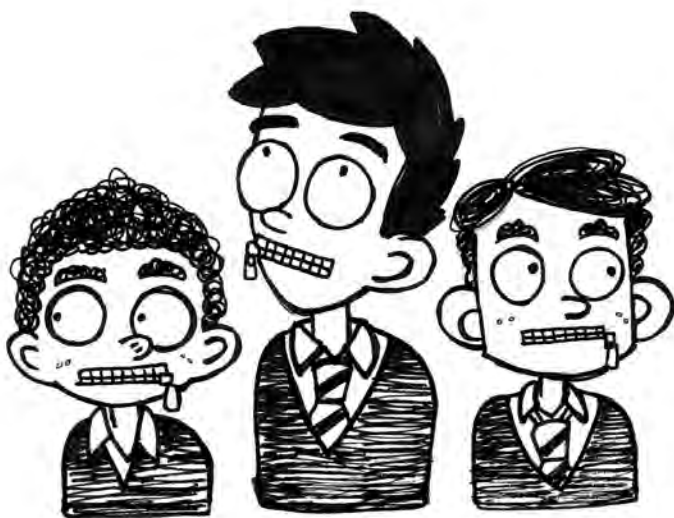
„A to bysme neradi,“ ucedil pod fousy Norm.

„Co to mělo znamenat, Normane?“

„Nic, tati.“

„To je dobře. Protože jestli ještě jeden z vás pípne jediné slovíčko, je na celý týden utrum s kapesným.“

To zabralo. Nikdo už nepípal. Upřímně řečeno, pomyslel si Norm, kdyby bylo od začátku jasné, že je

v ohrožení kapesné, nemuselo být od začátku vůbec žádné pípání. Není to tak dlouho, co vůbec znovu začali něco dostávat. A není toho právě moc. Ale korunka ke korunce... znáte to. A Norm rozhodně neměl v úmyslu si to zrovna teď pohnojit.

Podle toho redaktora z rozhlasu je právě deset minut po osmé. Norm potřeboval vypadnout z domu nejpozději do osmi dvaceti. No, přesněji řečeno, jeho rodiče potřebovali, aby on vypadl z domu nejpozději do osmi dvaceti. Kdyby to nechali na něm samotném, vyrážel by tak zhruba půl minuty před začátkem vyučování. Možná i pozdějc, kdyby na první hodinu zrovna vyšla matika.

Přežvykoval plnou pusou ty levné supermarketové cereálie. Něco není úplně v pořádku. Něco je dneska jinak než obvyčejně. Jenže co? Nemohl na to pořád přijít.

„Prosím, Briane? Copak chceš?“ ozval se táta.

Norm se otočil jako na obrtlíku a uviděl, že jeho prostřední bráška má ruku ve vzduchu, jako kdyby už byl ve škole. Podle všeho taky nemá ani v nejmenším chuť ohrozit svoje kapesné.

„Kde je máma?“

Tak **tohle** to je, napadlo Norma. Není tady máma. Jasně, on **věděl**, že je něco jinak!

„Máma je v práci,“ odpověděl otec.

V práci? pomyslel si Norm. Odkdy máma pracuje? Taky mohla krucitrdlo něco říct!

„Oni jí totiž zavolali až včera pozdě večer.“

„A kdo?“ chtěl vědět Brian.

„Jedna její kamarádka, co má ve městě kavárnu.“

Norm úžasem strnul. Jeho máma že **má kamarádky**? Jemu se taky nic neřekne!

„To jako Plná Pusa Pochoutek?“ zeptal se Dave, ani se neobtěžoval zvednout ruku.

Táta přikývl.

„Boží!“ zhodnotil to Dave.
„To určitě dostaneme dortíky
zadara, ne?“

„Uvidíme, jak to proběhne,“
zasmál se táta. „Někdo jim
onemocněl a ona se zatím
jenom zaučuje místo něj.“

„Když jsme u toho učení...“
prohlásil Brian, zvedl se od
stolu a vyrazil ke dveřím.

„Hodný kluk,“ pochválil
ho táta.

„Zrůdičko,“ ucedil pod
fousy Norm a díval se, jak
nejdřív Brian a potom
i Dave mizí do schodů,
jdou si vyčistit zuby a nachystat se do školy.

„Takže?“ prohodil táta, jakmile byli sami.

„Takže co?“ zeptal se Norm.

„Takže co si myslíš?“

„O čem, tati?“

„O tom, že máma pracuje.“

„Jo o tomhle,“ pochopil Norm. „To je fakt paráda, tati.
Naprostá paráda.“

„Čirou náhodou máš pravdu, Normane. **Vážně** je to
paráda. Za něco si přece musí kupovat všechny ty krámy
z televize!“

Najednou otec nakrčil nos, zvedl džbáněk s mlékem a párkrát k němu začichal. „Zdá se mi to, anebo to zkyslo?“

Kamaráde, to asi nebude mlíkem, pomyslel si Norm – a v duchu si poznamenal, že než vyrazí do školy, musí si tu nohu umýt ještě jednou.

KAPITOLA 3

Jednou z věcí, které byly na jejich přestěhování docela dobré... no, upřímně řečeno vlastně **jedinou** dobrou věcí na tom podle Norma bylo to, že aspoň

nemusel měnit školu. Kdyby ho postihlo ještě tohle ke všemu tomu ostatnímu – že teď má pokoj velký jako poštovní známka, že dům má stěny jako z papíru a jenom jediný záchod a tak dále a dále –, no, to by na něj bylo **fakt moc**. Ne že by měl školu nějak extra rád. Po pravdě řečeno, to ani trochu. Ale aspoň to znamená, že dál chodí do stejné školy jako jeho nejlepší kámoš Mikey.

„Jedeš pozdě,“ povídá Mikey. Když Norm konečně objel na kole roh, on už čekal na konci cesty u jejich domu.

„To říkáš vždycky,“ upozornil ho Norm, zpomalil a pak zastavil.

„To protože vždycky jezdíš pozdě.“

Svatá pravda, pomyslel si Norm. **Opravdu** vždycky jezdím pozdě. „Já za to nemůžu.“

Mikey se zašklíbil. „A kdo za to jako může?“

„Copak to není naprosto jasný?“

„Není,“ povídá Mikey.

„Můžou za to táta s mámou!“ pohoršil se Norm. „Protože se přestěhovali o kus dál!“

„Aha, takhle, už chápu,“ přikývl Mikey. „A nenapadlo tě vzít si na to o trošičku víc času?“

Norm se zasmál. „Dobřej frk, Mikey.“

„Cože?“ na to Mikey a pořád se tvářil naprosto vážně.

„To si děláš srandu, řekni, že jo?“ povídá Norm. „Nemůžeš po mně doopravdy chtít, abych vstával dřív jenom proto, že to mám o kus dál do školy, že ne?“

„Mnooo, vlastně...“

„Tys to tak myslel, co?“ zděsil se Norm. „Na čí straně krucitrdlo vlastně jseš, Mikey?“

Mikey měl dost rozumu, aby se s Normem nehádal, když má takovouhle náladu. A takovouhle náladu má Norm v poslední době nastavenou prakticky natvrdo. A kromě toho přijdou ještě o něco později, pokud okamžitě nepohnou kostrou.

„Jedeme,“ řekl Mikey a vyrazil na ulici.

Norm zavrtěl hlavou a jel za ním.

**„NE-SKU-TEČ-NÝ.
POBLBANĚ NE-SKU-TEČ-NÝ.“**

Pár minut jeli mlčky – Mikey se snažil dostat do školy včas, Norma se zase poněkud dotklo, že měl Mikey tu drzost navrhnout, aby se dřív vyvalil z postele. Ale tyhle záchvaty mlčení jim nikdy nevydržely nějak extra dlouho a ani ten poslední nebyl výjimkou.

„Co máme první hodinu?“ zajímal se Norm.

„Chceš říct, že to nevíš?“

„Jenom tě zkouším,“ na to Norm.

„Cože?“

„Krucitrdlo, jasně, že to nevím, Mikey! Proč si myslíš, že se na ten poblbanej předmět asi ptám?“

„No jo, jasně,“ přikývl Mikey. „Zeměpis.“

Norm si vzdychl. „Nechápu, k čemu to je.“

„K čemu co je?“

„Zeměpis.“

Mikey se zařadil, jel vedle něj a střelil po něm pohledem. „Ty nechápeš, k čemu je zeměpis?“

„Je děsně nudnej.“

„To teda není, Norme. Například já mám na iPadu to-tálně geniální apku a ta...“

Norm okamžitě dupl na brzdy a zastavil. Mikey zpomalil civilizovaněji, pak to otočil a vrátil se po ulici k němu.

„Co se děje?“ zeptal se a najednou to znělo znepokojeně.

„Na iPadu?“

„Jo tak,“ uvědomil si Mikey. „Eee...“

„Ty máš iPad? Opravdovej iPad?“

„Já ti to chtěl povědět, Norme,“ vysvětloval Mikey zkroušeně. „Čestný.“

„Vážně?“

Mikey přikývl.

„Nojo, tak teď už nemu-síš, co, Mikey?“

Normovi bylo naprosto jasné, že Mikey v první řadě nemá **vůbec žádnou** povinnost mu něco oznamovat. Není na to žádný zákon a nic. Proč by mu vlastně měl Mikey oznamovat, že má iPad, jenom protože jsou nejlepší kamarádi? Když nechce, tak nemusí. Norm to dobře věděl. Jenže Mikey zase dobře ví, že jejich rodina má poslední dobou trochu hluboko do kapsy a že Normův táta zrovna nemá práci. No a právě proto to Nor-

movi zatím nepověděl. Samozřejmě, chystal se na to. Chtěl to udělat ve vhodné chvíli. I když pámbu ví, jak taková vhodná chvíle vypadá.

„Já ho jenom tak **nedostal**, Norme,“ vysvětloval Mikey. „Nebyl to dárek!“

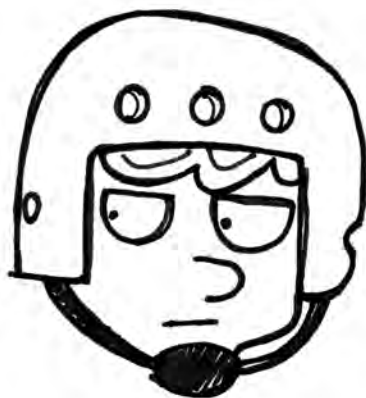
Norm pokrčil rameny. „Nojo, no.“

„Musel jsem na to vydat něco z vlastních peněz!“

Ale Norm už neposlouchal. Šlo mu to jedním uchem tam a druhým hned zase ven. Mikey mohl klidně mluvit bulharsky, aspoň co se jeho týkalo... a co jemu sešlo. Dokázal myslet na jednu jedinou věc: že Mikey má iPad a on ne. A to není jenom nefér... to je děsně moc nefér.

„Měli bysme pohnout,“ prohlásil Mikey a zase vyrazil.

Norm neřekl nic, ale jel za ním.

Tentokrát mlčení vydrželo o něco déle. A tentokrát ho nakonec přerušil Mikey.

„Co jsi dostal za úkol z matiky, Norme?“

„Cože?“

„Co jsi dostal za úkol z matiky?“ zopakoval Mikey.

Norm nad tím chvíli seriózně uvažoval. „Nic.“

„Nic?“ divil se Mikey. „Nic jako ‚nula‘?“

„Nic jako ‚neudělal jsem ho‘,“ vysvětlil Norm.

„Aha, takhle,“ pochopil Mikey. „Proč ne?“

„Se mi nechtělo.“

„Tobě se nechtělo?“

„Zapomněl jsem,
jasný, Mikey?“

utrhl se na něj Norm.

„Dobrý, klídek,“ konejšil ho kamarád. „Mrzí mě, že jsem se ptal!“

„To mě taky,“ zasupěl Norm.

„A co budeš dělat?“ vyzvídal Mikey.

„Nemám páru,“ odpověděl Norm. „Moc toho dělat **ne-
můžu**, no ne? Už jsme tady!“

Sotva to dořekl, už s Mikeym zabočili ke vchodu do školy a ozvalo se první zvonění.

„Ale ona bude zuřit,“ připomněl Mikey.

„Kdo, Marge?“

Mikey přikývl.

„Ne že by k tomu potřebovala moc,“ povídá Norm. „Ta už vždycky přijde předzrušená.“

Mikey se rozesmál. „Nojo, ale stejně bych nechtěl být ve tvý kůži, Norme.“

„Jo, to bys asi nechtěl,“ souhlasil Norm. „Hlavně ne v kůži na noze,“ dodal, protože si najednou rozpomněl, do čeho to ani ne před hodinou šlápl.